

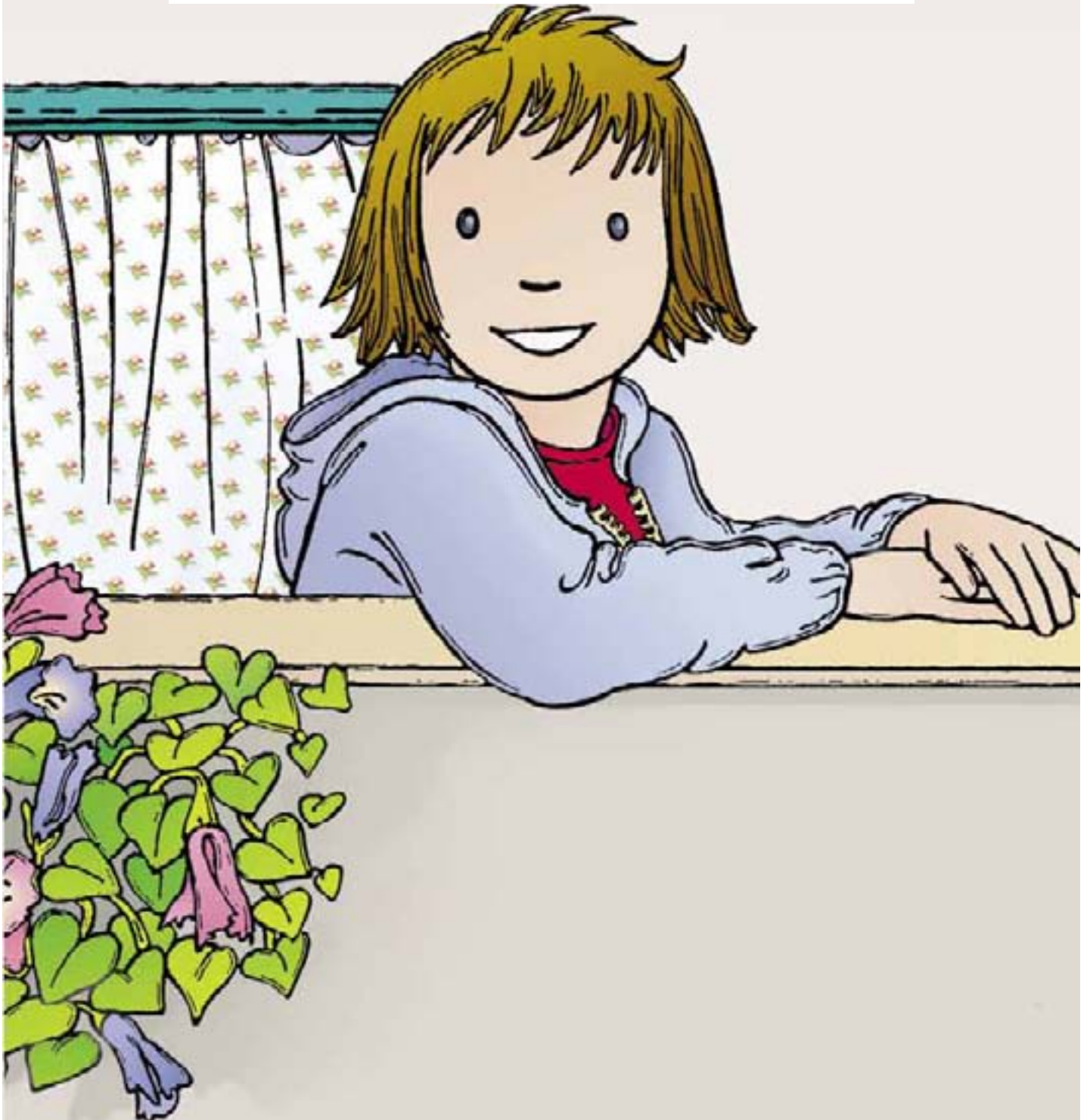
EL MICALET GALÀCTIC

Propostes didàctiques

Marina ja no té por

Elaborades per Begonya Soler

M A R I N A J A N O T É P O R

D E S C R I P C I Ó

Autor: *M. Dolors Pellicer*

Dibuixos: *Irene Bordoy*

Edicions Bromera / Alzira, 2005

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 115

Sèrie Blanca

Format: 13 × 20,5 cm, 64 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en color.

Edat: a partir de 6 anys. Aquesta història, que combina elements reals i fantàstics, captivarà els més menuts des del principi, ja que se sentiran identificats amb la protagonista, per l'edat, pels temors... A més, les característiques de la col·lecció –lletra gran i dibuixos en color– són ideals per a facilitar la lectura en aquestes edats primerenques.

RESUM ARGUMENTAL

Marina era una xiqueta valenta que no tenia por de res, fins que va conèixer Enuç. Des d'aquell dia, té por de moltes coses i revisa cada racó de la seua habitació abans d'anar a dormir.

Enuç va aparèixer per primera vegada embolcallat en una capa, una nit en què Marina no havia pogut adormir-se perquè havia anat a la capital a comprar roba i estava tan cansada que no podia tancar els ulls.

Aquest personatge sinistre s'emportà la xiqueta al castell del Comte Dràcula. La primera nit la xiqueta ho contà a sa mare, qui la tranquil·litza dient-li que tot havia estat un somni. Tanmateix,

la història es tornà a repetir una nit rere l'altra, si bé cada vegada el viatge era a un lloc diferent però sempre ple de personatges tan terrorífics com Enuç: fantasmes, ogres, mòmies...

Quan més preocupada estava Marina per aquest tema, succeí un fet que la tingué cavil·losa: un gatet, que vivia en la casa abandonada del costat de l'escola, s'havia enfilat al bellaombra centenari del pati fugint de les màquines que havien enderrocat la casa. Després de diversos intents inútils de fer-lo baixar, a l'escola decidiren tallar l'arbre.

Davant d'aquest succés, Marina començà a pensar què podria fer per a evitar el desastre. Aquella nit no parà de donar voltes i més voltes al tema, buscant una solució. Gràcies a aquest maldecap, s'oblidà de fer el ritual de cada nit, i en despertar-se s'adonà que no havia aparegut Enuç.

L'endemà, quan arribà a l'escola, s'enfilà a l'arbre i oferí al gatet les seues llepolies. El gatet accedí a baixar i, d'aquesta manera, Marina es convertí en l'heroïna de l'escola perquè havia salvat el gat i el bellaombra. I a partir d'aquell dia tornà a ser una xiqueta valenta, perquè ja no tingué por mai més.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

La superació de les pors a través de la capacitat de discernir realitat i fantasia i la implicació en els problemes de l'entorn són els dos temes que vertebrèn la història de *Marina ja no té por*. El món dels somnis i el món real es barregen en la ment de la protagonista, fins que un problema que li és ben pròxim fa que s'oblidi de la seua preocupació fantàstica.

Com que la por és un tema que resulta atractiu per als més menuts i alhora els causa un cert respecte, la lectura del llibre pot servir, tant als pares i les mares com als educadors, per a aprofundir en allò que temen els xiquets, a fi de buscar la manera de superar-ho.

A més, l'escenari de l'escola de la narració –el pati amb el be-llaombra centenari– pot identificar-se amb el que li és més pròxim a l'alumne. D'aquesta manera, contribuïrem perquè s'implique en els problemes del seu entorn més immediat.

A banda d'aquests aspectes, la lectura del llibre ofereix als docents la possibilitat de tractar uns altres temes molt útils per a treballar l'educació en valors a l'aula. En són un exemple els següents:

–Els perills de la societat de consum en què vivim –centres comercials, períodes de rebaixes...–, que fomenta la compra, encara que siga innecessària.

–El suport familiar i dels amics en les situacions difícils.

–La relativització dels aspectes negatius de les situacions de cada dia, perquè no es convertisquen en obsessions.

–La contribució de les diferents parts implicades en la resolució d'un problema.

–La conservació de l'entorn natural i el respecte pels animals, sobretot els que ens són més pròxims.

–La valoració positiva del fet de somiar, perquè ens ajuda a viure unes altres realitats.

–La distinció entre realitat i fantasia.

L'AUTORA

M. Dolors Pellicer i Sòria va nèixer el 1956 a Oliva (la Safor) i actualment viu a Pego. És mestra i membre actiu del Col·lectiu de Mestres de la Safor i l'Escola d'Estiu Marina-Safor, on ha fet diversos cursos d'animació lectora. Ha publicat diversos articles al voltant de l'ensenyament i forma part del consell de redacció del *Butlletí Informatiu del Col·lectiu de Mestres de la Safor*. Com a escriptora de narracions infantils, és autora, entre altres de: *Xe, quins peus!*; *Tegolins i tegolines*; *Fill que penja...*; *Cul, culot i Ron-*

dalles de la marjal. A Edicions Bromera ha publicat les obres *La banda dels superbruts*, *El xiquet de cotó en pèl*, *Com una cabra*, *les coses que veig* i *Mira com sona*. En poesia, ha escrit el recull *Versos diversos*, publicat per Bromera en la col·lecció «L'Elefant».

LA IL·LUSTRADORA

Irene Bordoy (Palma de Mallorca, 1940) va cursar els seus estudis en l'Escola de Belles Arts de Sant Jordi. Durant un temps es dedicà a la publicitat i va dirigir un estudi creatiu. Més endavant es dedicà a la il·lustració de llibre infantil, activitat que compagina actualment amb la pintura. En aquest àmbit, cal assenyalar que ha fet diverses exposicions a Palma de Mallorca i a Barcelona. Entre els últims llibres que ha il·lustrat, cal destacar *La filla del carboneret*, la sèrie *Mama Oca* i *Núvol de novembre*. *Marina ja no té por* és la primera narració infantil que il·lustra per a Edicions Bromera.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

Despertar l'interés dels alumnes pels llibres i per la lectura és una de les tasques que, com a docents, hem d'assumir, juntament amb el treball que han de fer en aquest sentit els pares i les mares i els bibliotecaris. En una societat en què cada vegada la imatge pren més terreny a la paraula, aquesta és una faena costosa, però, evidentment, no impossible. A més, quan veiem que un xiquet li conta a un altre el llibre que ha llegit, o quan un dels nostres alumnes ens pregunta quin títol pot llegir, o quan els pares ens comuniquen que els xiquets volen que els lligem històries, ens adonem que l'esforç ben bé paga la pena, perquè hem aconseguit crear l'hàbit lector o, almenys, despertar el cuquet.

Tanmateix, en les primeres edats, en què la lectura encara està en el procés de ser una interpretació d'una successió de lletres, i la captació del sentit global de les paraules queda en un segon terme, hem de tenir ben present fins a quin punt és important fer una tria adequada dels llibres que els oferim. Tant l'aspecte extern –format, dibuixos, lletra...– com l'intern –personatges que els són pròxims, històries fàcils d'entendre...– han de ser determinants a l'hora de presentar un llibre als nostres alumnes.

En aquest sentit, *Marina ja no té por* ens pot ser d'una gran ajuda en la recerca del nostre objectiu. Els dibuixos en color, la lletra gran i una història pròxima, tant pel que conta com pels personatges, són els elements necessaris per captivar els menuts i incitar-los a llegir.

Ara bé, hem de tenir en compte que el fet de llegir és suficientment enriquidor per si mateix. Per això, resulta contraproduent voler avaluar la lectura amb proves posteriors o amb activitats que demostrin si s'ha llegit o no el llibre. De tota manera, si el que pretenem és inserir la lectura d'una obra en un projecte global per a tractar altres aspectes del currículum escolar, hem de procurar que les activitats plantejades siguin lúdiques i motivadores, per a evitar aportar una càrrega negativa a la lectura.

Per això, aquestes propostes didàctiques es presenten de manera separada al llibre al qual es refereixen, amb la finalitat que siga el mestre o la mestra qui decidisca quines són vàlides per a treballar en cada moment, d'acord amb el grup d'alumnes que té o amb la situació d'aprenentatge en què aquests es troben.

Pel que fa a l'animació lectora que podem fer per a presentar el llibre als alumnes, cal assenyalar que, per la temàtica, aquest títol es presta a moltes idees. N'oferim una que, si bé pot resultar una mica costosa de fer, contribuirà a crear l'expectació desitjada.

Primer de tot, hauríeu d'enregistrar un CD amb diversos sons relacionats amb la por –soroll de frontisses, crits, trons d'una tempesta, passes que s'aproximen, etc.–. Podeu tro-

bar una àmplia selecció d'aquest material en la pàgina web <<http://recursos.cnice.mec.es/bancoimagenes/sonidos/>> del Ministeri de Cultura, en la qual la descàrrega dels arxius de so és completament gratuïta. Si poseu la paraula *miedo* en el cercador, us n'eixirà una gran varietat de possibilitats. Ara bé, tingueu en compte que no pretenem esglaiar els xiquets, sinó simplement crear l'ambientació adequada.

El pas següent és enregistrar la veu d'algú que es faça passar per Enuç, el personatge misteriós. El text hauria de ser una presentació del personatge –qui és, on viu, què fa, quina relació té amb Marina–, tot amb una veu ben misteriosa.

Quan tinguem el CD a punt, farem que arribe a l'aula en un paquet, per mitjà del bidell o d'alguna persona del centre. L'escoltarem a l'aula en dos moments: primer els sons i després la veu d'Enuç. Així, en el primer moment els preguntarem què els suggereixen els sons que han escoltat i, en el segon, farem una primera pluja d'idees sobre qui pensen que és el personatge que han sentit.

La relació amb el llibre, l'establirem per mitjà d'un altre paquet, que apareixerà misteriosament a l'aula embolcallat amb una capa negra, i amb una nota d'Enuç: «Ací descobrireu millor qui sóc i a què em dedique, ha ha ha!». Demanarem un voluntari perquè obriga el paquet, que serà *Marina ja no té por*. A partir d'ací, ja podem treballar la part A) d'aquestes propostes, amb els alumnes ben motivats. I després, els menuts ja es poden llançar a la lectura del llibre, que pot fer-se de manera col·lectiva o individual.

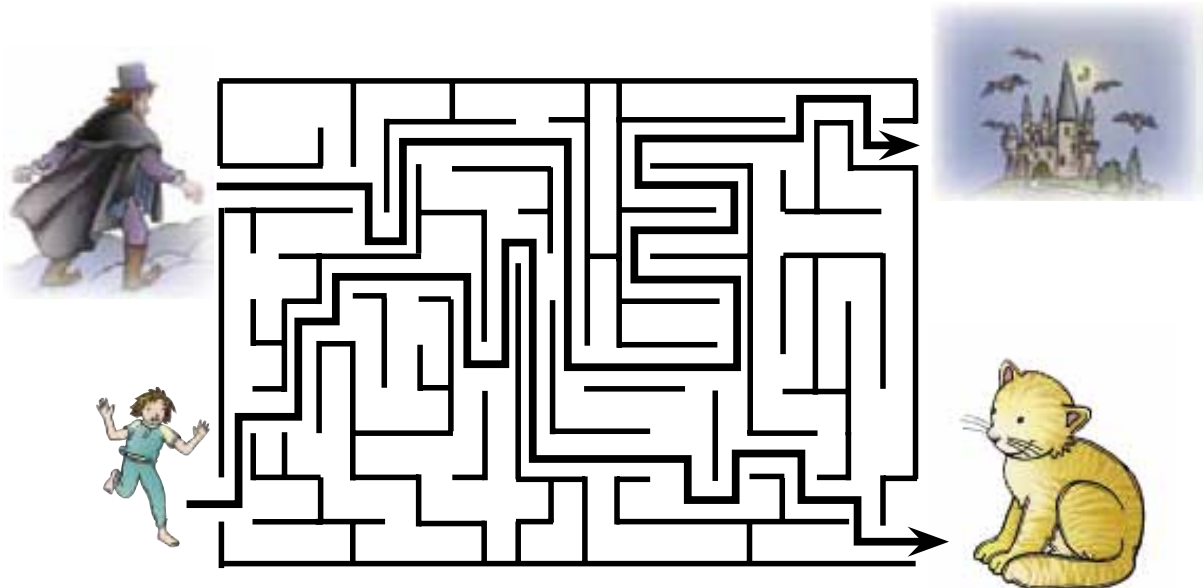
Per a després de la lectura, hem preparat unes activitats complementàries (apartat C) pensades per a treballar el tema de la por de manera positiva. Així, després d'una sèrie d'activitats tant lúdiques com de llengua, oferim una proposta per a relativitzar les possibles pors dels alumnes (Activitats 10-13). La número 13 pot enllaçar-se amb la celebració del Carnestoltes o d'alguna altra festa de disfresses que s'organitze al centre. Per a això, haureu de fotocopiar la carassa ampliada (200%).

*SOLUCIONS D'ALGUNES DE LES ACTIVITATS
COMPLEMENTÀRIES PLANTEJADES*

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 3

○	H	J	M	N	I	O	P	T	E	U		
○	C	O	N	I	L	L	S	A	W	X	A	
	E	N	L	U	X	I	C	D	U	M	Y	
○	L	L	A	M	B	R	I	○	G	O	L	S
	L	C	Z	H	I	E	M	O	X	I	P	
○	S	Q	○	G	A	T	S	E	S	K	R	B
	Z	F	E	G	J	L	O	S	U	B	V	
	S	R	○	C	A	R	A	G	O	L	S	G
	C	B	N	O	E	I	F	○	S	O	E	W

SOLUCIÓ DE L'ACTIVITAT NÚM. 9

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen aquestes propostes.

A) ABANS DE LLEGIR EL LLIBRE

1. Llig la coberta i després completa:

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTORA:

DIBUIXOS DE:

EDITORIAL:

2. Fixa't en el dibuix de la coberta i contesta:

–Qui és la protagonista?

.....

–Quines coses creus que li feien por?

.....

–Per què creus que ja no té por?

.....

B) FITXA DE LECTURA PER A DESPRÉS DE LLEGIR EL LLIBRE

1. Contesta:

–Qui és la protagonista?

.....

–De quines coses té por?

.....

–Qui és Enuç?

.....

–Què li passa al gatet?

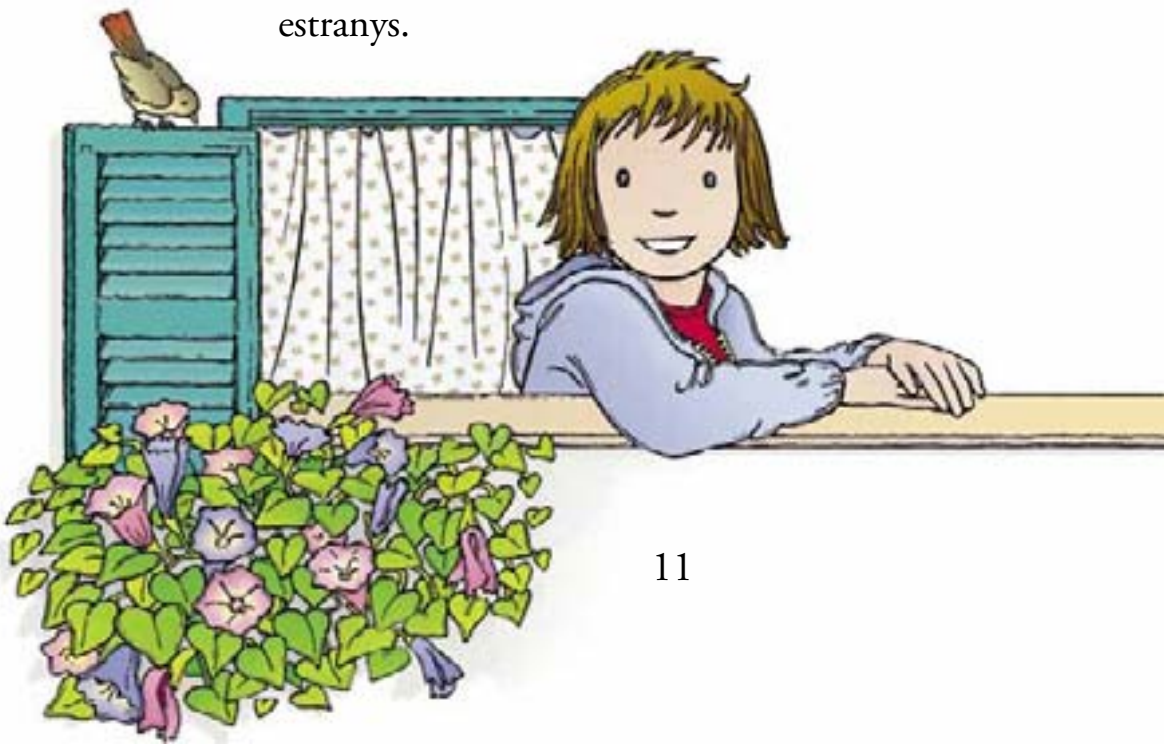
.....

–Com se salva?

.....

2. Ordena les frases i tindràs un resum de la història.

- El gat que vivia en la casa abandonada s'enfila a l'arbre de l'escola i no vol baixar.
- Marina era una xiqueta que no tenia por fins que conegué Enuç.
- Marina salva el gatet oferint-li llepolies.
- Marina pensa com salvar el gatet i s'oblida de la por.
- En l'escola volen tallar l'arbre per a fer baixar el gatet.
- Enuç s'emporta la xiqueta cada nit al castell, on hi ha éssers estranys.

3. Qui són els personatges?

–Porta una capa negra.

el fantasma

Enuç

–Li agraden molt els animals.

Marina

Rosella

–És la millor amiga de Marina.

Elvira

Rosella

–S'enfila al bellaombra centenari.

el gatet ratllat

el gos de Marina

C) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Escriu un altre títol per al conte.

.....

2. Fes un dibuix d'alguna de les coses que li fan por a Marina.

3. Quins animals hi havia a la casa de Marina? Localitza'ls en la sopa de lletres.

O	H	J	M	N	I	O	P	T	E	U
C	O	N	I	L	L	S	A	W	X	A
E	N	L	U	X	I	C	D	U	M	Y
L	L	A	M	B	R	I	G	O	L	S
L	C	Z	H	I	E	M	O	X	I	P
S	Q	G	A	T	S	E	S	K	R	B
Z	F	E	G	J	L	O	S	U	B	V
S	R	C	A	R	A	G	O	L	S	G
C	B	N	O	E	I	F	S	O	E	W

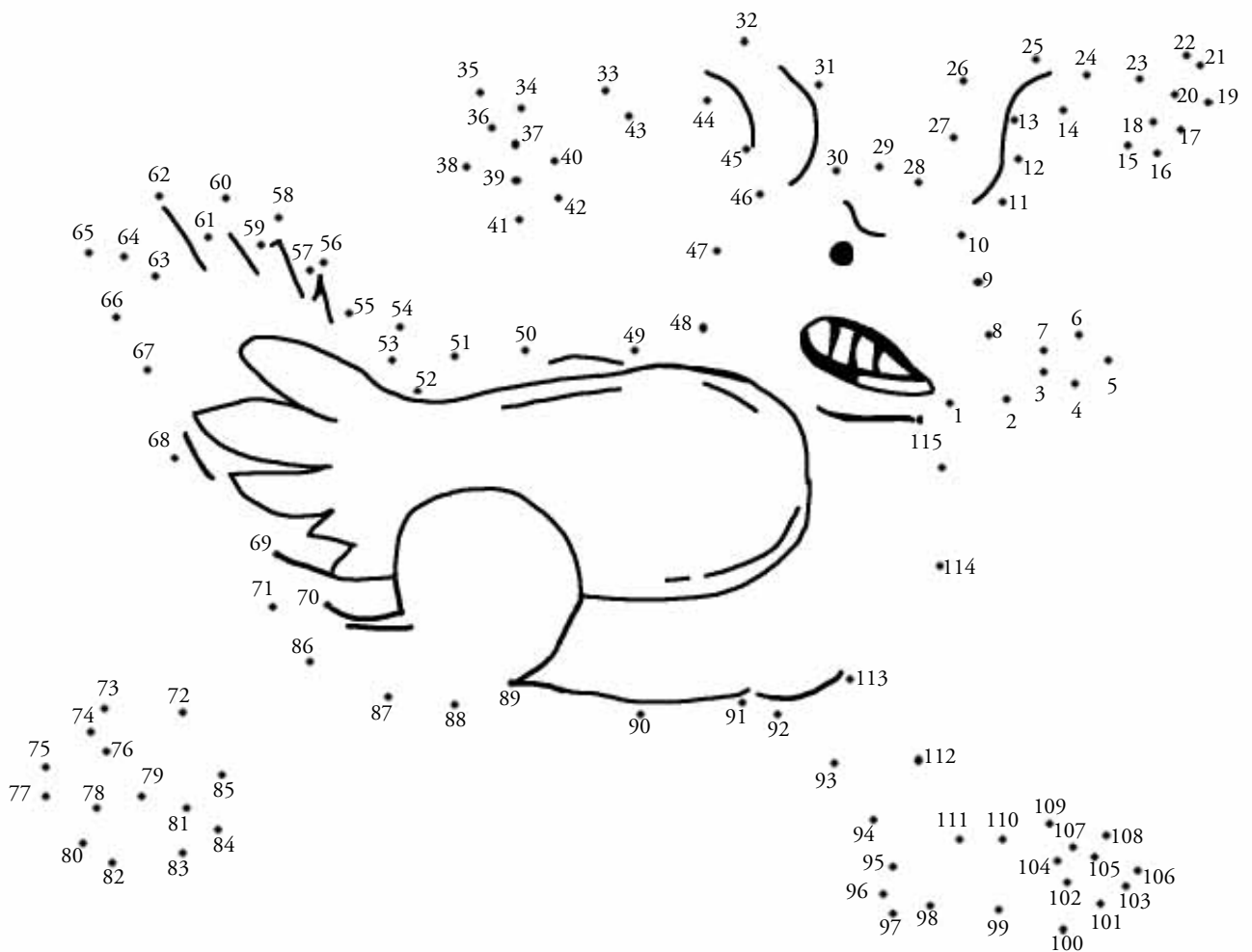

4. Relaciona cada personatge amb el seu nom:

Monstre
Vampir
Esquelet
Fantasma

5. Unix els nombres i trobaràs un dels personatges que veu Marina en el viatge al castell del Comte Dràcula.

6. Qui ho ha dit? Pinta quin personatge ha dit cada frase.
–Benvinguda al castell del Comte Dràcula.

–Això ho has somiat.

–Prova a posar un rastre d'alls a l'habitació.

–Gatet, no patisques, que no deixaré que et facen mal.

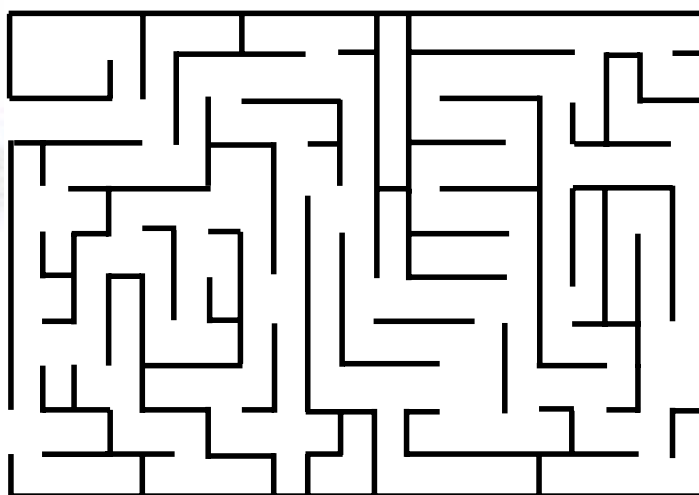
7. Què vol dir cada expressió? Relaciona.

- obrir de bat a bat
- molt a poc a poc
- amb el cap ple d'interrogants
- obrir molt
- tindre moltes preguntes
- amb molta parsimònia

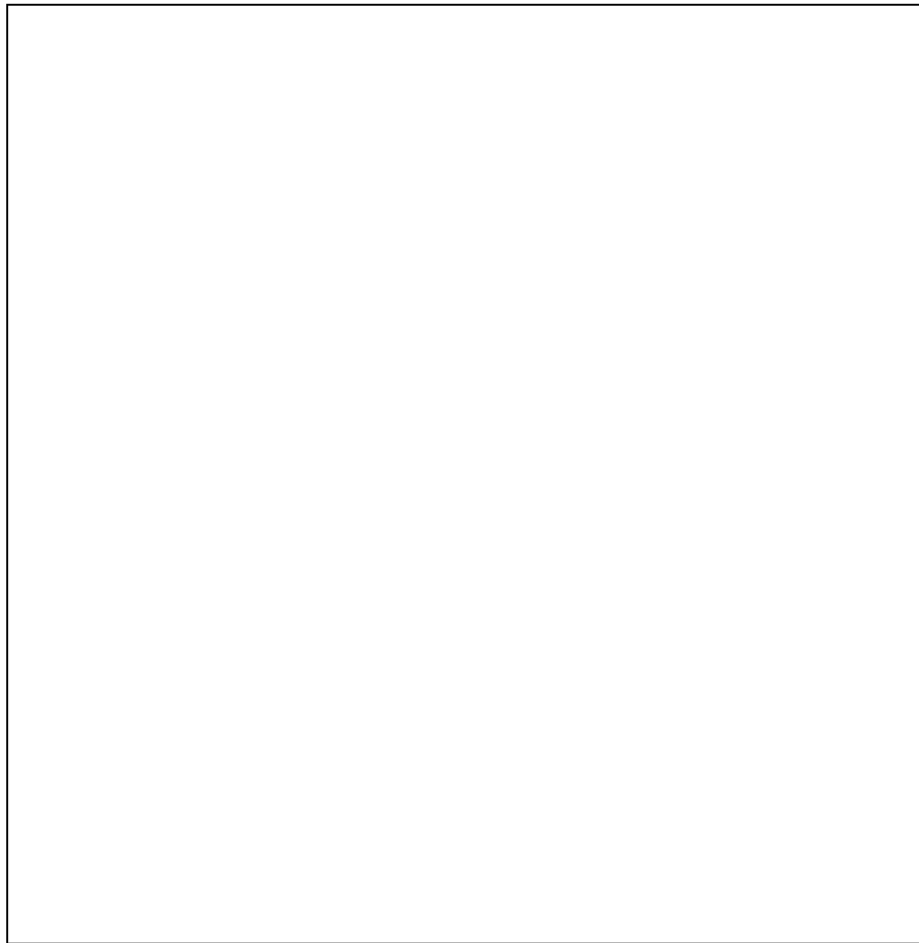
8. Escriu la professió de les persones que intenten fer baixar el gatet de l'arbre i dibuixa'ls.

		
.....

9. Quin camí seguix cada un?

10. Euc és el personatge dels malsons de Marina. Fes un dibuix d'un somni que hages tingut que t'haja fet por.

11. Escriu tres coses que et fan por.

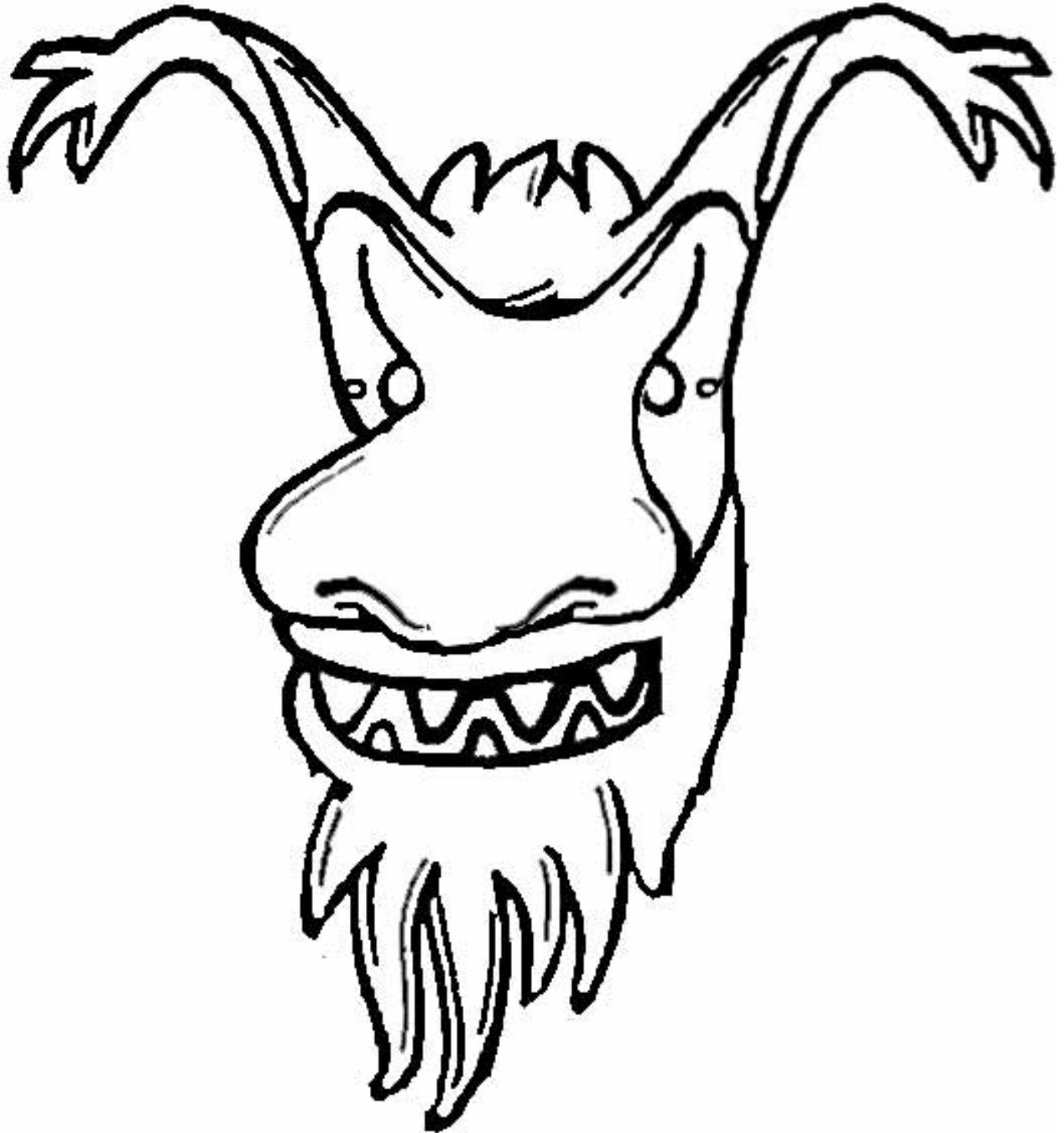
1.
2.
3.

12. Què fas quan tens por a les nits?

- Dorm amb el llum encés.
- Pense en coses agradables.
- Parle amb mi mateix.
- Llig un llibre fins que m'entra la son.
- Tanque els ulls i amague el cap davall dels llençols.
- Com Marina, mire davall del llit i dins l'armari.

13. Després de llegir la història de Marina, de segur que els monstres ja no et fan por. Pinta esta carassa, retalla-la i apegala en una cartolina. En acabant, passa-li una gometa pels punts marcats. Veuràs que divertit que és ser un monstre!

Propostes didàctiques referides al llibre
Marina ja no té por (ISBN: 84-7660-955-8)

© Edicions Bromera, S.L.
Polígon Industrial 1 - 46600 Alzira
www.bromera.com

© Begonya Soler, 2005
Dibuixos d'Irene Bordoy, 2005